

Lagom stajlat säljer allra bäst

Funderar du på att sälja kan det löna sig att stajla hemmet. Men nu är det hemkänsla som gäller i stället för rent vitt.

SIDAN 7

Industristil med varma detaljer

Metall, kakel, svart, vitt och grått. Men Annelie Palmqvist lättar upp stilen med trä och orientaliska prylar.

SIDAN 2

BOSTAD

Göteborgs-Posten

Måndag 2 mars 2015

gp.se/bostad

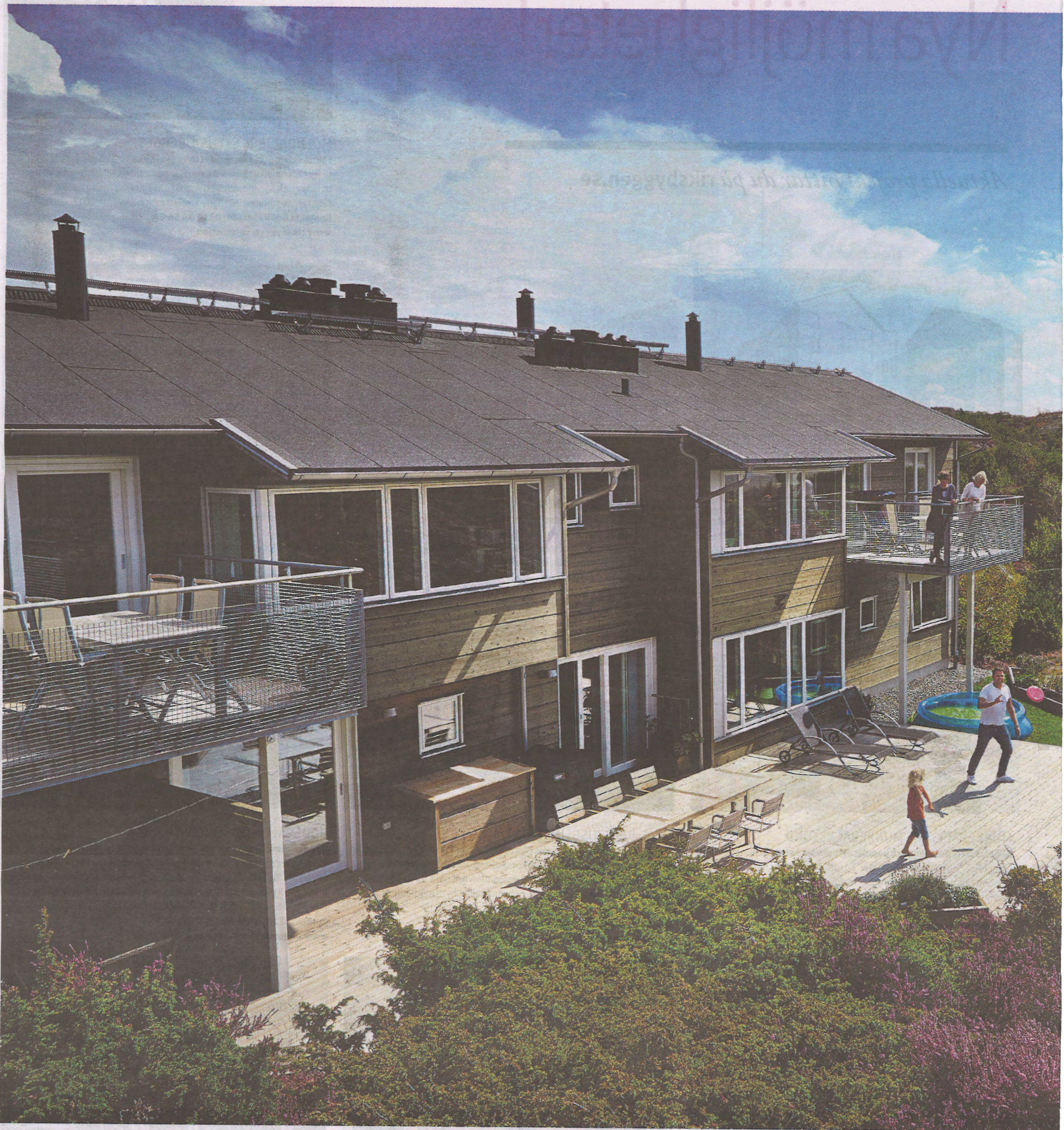

Bild: MARTIN VON BRÖMSEN

Bostadsrätter med vida vyer

De var fyra nyskilda 40-åringar som ville bo kvar på Brännö. Huspriserna hade börjat stiga och det fanns inga lägenheter. Då kom idén - vi bygger tillsammans för att få råd. Men det återstod en lång och krokig väg innan visionen kunde förverkligas.

SIDAN 4-6

KVÄLLSLJUS. Husen ligger i nord-syd, balkonger och altaner har västerläge mot berget och utsikten. Fasaden är behandlad med järnvitriol, för att färgen ska smälta ihop med berget.

Bild: MARTIN VON BRÖMSEN

Släkten räddade husdrömmen

BILFRI Ö. Byggnaderna framför husen innehåller förråd och teknik, som värmepump för bergvärmern. Under vägen löper va-ledningarna. På Brännö är det vanligaste fordonet flakmoped. Familjen Landström, Aline, David, Alexandra och Elvin, på väg.

HIMMEL, HAV OCH BERG. Från alla kök i huset ser man Kånsö. Tornet på ön skymtar bakom Gudrun. Himlen och havet skiftar ständigt. "Det är en ny bild varenda dag beroende på väder och vind", säger Gudrun.

ALLRUM. Alexandra och David är mycket nöjda med ytorna i lägenheten. I mitten ligger kök och allrum, på ena sidan sover barnen och på den andra föräldrarna. I sex av åtta lägenheter i bostadsrättsföreningen finns braskaminer, de förstärker golvvärmen men är kanske mest en mysfaktor.

Efter 14 år har bostadsrättsföreningen Kumlet på Brännö förverkligat drömmen. Målmedvetenhet, hårt arbete och en fantastisk släktsammanhållning gjorde det möjligt att bygga i egen regi.

-Hade vi inte haft så stor släkt och litat på varandra, så hade det aldrig gått, säger Anna-Karin Wikman.

MORGONSOL. Också på östra sidan av huset finns en liten altan. Här kan David och Alexandra njuta av morgonsolen. "Man får verkligen nypa sig i armen när man sitter här och äter frukost och ser horisonten och har pendlingsavstånd in till Sveriges näst största stad", säger David.

KORSLIMMAT TRÄ. Som resten av husen byggdes trappuppgångarna med förfabricerade element av massivträ. Gudrun och Anna-Karin bor på övervåningen. "Det är förberett för hiss så här kan jag bo tills de bär ut mig", säger Anna-Karin.

PRIVAT. Alexandra och Davids sovrum är avskilt från allrummet genom en korridor. Sovrummet har också direkt utgång till altanen i väster. Alexandra säger att de kan ligga i sängen och se horisonten.

"2012 var vi skyldiga tolv miljoner. Då sov vi dåligt."

Ingen kunde föreställa sig att byggprojektet skulle ta sådan tid.

– Jag ville bygga för att jag och min son skulle få ett eget boende, han var sex år då. När bygget var klart var han 20 och utflugen, säger Anna-Karin Wikman.

Hon berättar hur det hela startade runt år 2000. – Vi var fyra nyskilda 40-åringar som ville bo kvar på Brännö. Huspriserna hade börjat stiga och det fanns inga lägenheter. En av oss kom på att vi kunde bygga tillsammans för att få råd, berättar Anna-Karin Wikman.

Men att bygga själv visade sig lättare sagt än gjort. Byggemenskap, att privatpersoner går samman och bygger ihop, är vanliga i Tyskland, Holland och Danmark men är inte vanliga i Sverige. Det visade sig krångla till projektet, varken banker eller kommun visste hur de skulle förhålla sig.

Ganska snart fick initiativtagarna reda på att det fanns en kommunal tomt och de sökte option – förtur – på den.

Sedan följde många års bollande med myndigheter för att ta fram en detaljplan och få tillstånd att bygga. Man hade fastnat i ett Moment 22. Kommunen ville ha ett detaljerat projektförslag och byggemenskapen hade inte råd att ta fram ett sådant innan de visste att de skulle få en ändring av detaljplanen.

Processen drog ut på tiden, exempelvis tog en överklagan tre år, och de ursprungliga initiativtagarna började hoppa av, till slut fanns bara Anna-Karin Wikman kvar.

HÄR FÖLJER HISTORIEN om en fantastisk släktsammanhållning. Anna-Karin kommer från en stor släkt med ursprung från Lasugården i Vittangi, nära Kiruna.

Anna-Karins moster Gudrun Landström gick in i byggemenskapen istället för en av dem som hoppat av. Gudrun som bor i centrala Göteborg med sin sambo, letade efter ett ställe i skärgården.

– Det här blev mitt pensionsprojekt, säger hon. Så småningom kom också Anna-Karins kusin David Landström och han fru Alexandra med. Då var redan ytterligare en kusin anlitad som arkitekt, Anders Landström, som bland annat ritat området Valö fyr vid Kåringberget.

Att det var just Anders Landström som ritade bidrog till att David gick med i projektet. Han hade växt upp i ett hus som kusinen ritat som examensprojekt och ville att hans egna barn även skulle få bo i en sådan byggnad.

– Vi kom med på grund av släktbanden. Vi bodde mitt i stan och när andra barnet var på väg tittade vi på hus men hittade inte det vi ville och det slutade med att jag frågade om vi fick vara med här, berättar David.

Till slut lossnade det från kommunens sida och föreningen fick bygglov.

När det blev fråga om själva bygget så kom återigen släkten in.

Anders Landström hade tidigare samarbetat med företaget som satte upp husens stomme. Men det blev för dyrt att anlita en stor byggfirma för hela bygget så föreningen vände sig till en annan kusin, Örjan Landström med egen byggfirma på Öckerö, som gjorde resten av jobbet.

Då återstod frågan om finansiering, bankerna var kallsinniga och ville ibland inte ens prata med byggemenskapen.

– Flera banker nekade oss lån, tills vi med ett nödrop fick låna hos en bank på Höno. Dessutom belånade ytterligare en kusin sitt eget hus och lånade oss 1,7 miljoner.

Men det hängde på ett hår att bygget gick att genomföra.

FULL FART. Från allrummet i familjen Landströms lägenhet kommer man direkt utomhus så barnen kan springa ut och in. Pappa David står med Aline och Elvin.

– I november 2012 var vi skyldiga tolv miljoner kronor. Då sov vi dåligt, säger Anna-Karin.

Hon berättar att finansieringen gick att lösa tack vare stöd från byggfirmorna som sköt på fakturorna så mycket de kunde. Dessutom köpte byggfirmorna två lägenheter var i slutänden.

STORA DELAR AV släkten har varit med på ett eller annat sätt. Ytterligare en kusin har ritat trappor och räcken och andra släktingar har hjälpt till med arbetshelger på bygget. Även föreningens styrelse har jobbat mycket praktiskt, som att måla allt utvändigt.

Själva bygget är en egen historia. Att bygga på en ö utan biltrafik är inte det lättaste. Bland annat fraktades väggelementen från Österrike till Fiskebäck och sedan med färja till Brännö och med traktor sista biten.

David som ville byta karriär gick in som samordnare för att arbeta med logistiken, men kom sedan att delta i hela bygget.

Husen byggdes med förfabricerade element med stomme av så kallad massivträ, cirka 10 centimeter tjocka skivor av korslimmat trä, som en jättegrov plywood. Utanför är det 2 decimeter isolering och så limträpanel, som är bred för att husen ska verka lite lägre. Fasaden är behandlad med järnvitriol, för att färgen ska smälta ihop med bergen.

RESULTATET AV ALLA mödosamma år är en liten bostadsrättsförening som stod klar våren 2013. Den består av två hus med sammanlagt åtta lägenheter på mellan 46 och 123 kvadratmeter.

Ett av husen är skräddarsytt för de tre som utgjorde styrelsen under byggprocessen och i det andra huset har lägenheterna sålts till andra.

– Det var lättare att få en kommunal tomt om vi byggde för fler, och så tyckte vi inte det var schysst att bara bygga för oss, då spärrade vi ju tomten för andra, när det behövs fler lägenheter på Brännö, säger Anna-Karin.

På bottenvåningen bor David och Alexandra och deras två barn, Aline, 7 år, och Elvin, 5. Bredvid familjens lägenhet ligger en liten lägenhet som används som fritidsbostad av en kvinna född och uppvuxen på Brännö.

– Vi ville bo i ett hus nära skola och förskola. Och här på ön kan barnen själva ta sig till sina kompisar, säger David.

På övervåningen har Gudrun och Anna-Karin varsin lägenhet. Mellan deras lägenheter har de ett gemensamt utrymme som inrymmer bastu och gästrum.

Gudrun bor både här på Brännö och inne i stan med sin sambo.

Anna-Karin är bofast på Brännö. – Här har jag både permanent bostad och fritidsbostad i ett, säger hon.

Med bygget i hamn är Anna-Karin Wikman stolt och nöjd och som kvitto på insatsen nominerades Bostadsrättsföreningen Kumlet till Årets bygge 2014 för den ovanliga byggprocess man genomfört.

– Fördelen med att bygga så här är att man får det som man vill ha det. Nu har jag byggt så att jag kan bo här tills de bär ut mig, säger Anna-Karin.